

مدیریت رفتار سازمانی

(رویکرد روابط انسانی)

نویسندگان

دکتر محسن عربی

دکتر عبدالرضا میری

(عضو هیئت علمی دانشکده آزاد اسلامی قزوین) (عضو هیئت علمی دانشگاه کار قزوین)

اسماعیل سبزیکاران

(مدرس دانشگاه)

آفتاب گیتی

موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی

۱۳۹۹

عنوان و نام پدیدآور	مدیریت رفتار سازمانی (رویکرد روابط انسانی) / نویسندگان عبدالرضا میری، محسن عربی، اسماعیل سبزیکاران؛ ویراستار امیر عربی
مشخصات نشر	تهران: آفتاب گیتی، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	۲۳۴ ص
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۴۵-۵۰۶-۴ ریال. ۴۸۰,۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیفا
یادداشت	کتابنامه: ص. [۲۳۳] - ۲۳۴.
موضوع	رفتار سازمانی - مدیریت
موضوع	نیرس انسانی - مدیریت
رده بندی کنگره	HD۵۸۱
رده بندی دیویی	۶۵۰
ماره کتابشناسی ملی	۷۵۰ ۲۳۳

آفتاب گیتی

عنوان: مدیریت رفتار سازمانی (رویکرد روابط انسانی)
نویسندگان: دکتر عبدالرضا میری، دکتر محسن عربی، اسماعیل سبزیکاران
نشر و پخش: موسسه انتشاراتی آفتاب گیتی
ویراستار: امیر عربی
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ: فذک
قیمت: ۴۸۰,۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۴۵-۵۰۶-۴

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

آدرس: تهران میدان انقلاب ضلع جنوب شرقی - نبش خیابان ۱۲ فروردین - ساختمان

ولیعصر - پلاک ۱۳۱۴ - طبقه سوم. واحد ۹

نشر و پخش همراه: ۰۹۱۲۳۳۴۲۳۶۲ - ۰۲۱۶۶۹۶۹۸۳۷

www.aftabegiti.com

فهرست مطالب

صفحه

عناوین

۹ ..... پیشگفتار

فصل اول: مفاهیم، کلیات و مؤلفه های فردی

۱۱ ..... مفاهیم، کلیات و مؤلفه های فردی

۱۳ ..... اهمیت مهارت‌های انسانی برای مدیران

۱۶ ..... رفتار سازمانی

۲۶ ..... ویژگی های زندگی نامه ای

۲۶ ..... (الف) ن

۲۷ ..... (ب) جنسیت کا، کنان

۲۸ ..... (پ) وضعیت زندگی رناشویی (روابط خانوادگی)

۲۹ ..... (ت) وابستگی

۲۹ ..... (ث) سابقه خدمت

۳۰ ..... توانایی

۳۱ ..... الف) توانایی های ذهنی

۳۳ ..... ب) توانایی های جسمی

۳۴ ..... پ) تناسب بین توانایی های فرد و شغل

۳۵ ..... شخصیت

۳۶ ..... الف) مفهوم شخصیت

۳۷ ..... ب) عوامل تعیین کننده شخصیت

۴۰ ..... پ) ویژگی های شخصیتی

۴۱ ..... ت) ویژگی های اصلی شخصیتی، تأثیرگذار بر رفتار سازمانی

۴۸ ..... ث) تناسب شغل با شخصیت

فصل دوم: ارزش ها و نگرش ها و انگیزش

۵۳ ..... ارزش

۵۳ ..... الف) اهمیت ارزش ها

۵۴ ..... ب) منابع سیستم های ارزشی

۵۵ ..... پ) انواع ارزش

۵۹ ..... نگرش

۶۱ ..... الف) تفاوت نگرش و ارزش

۲۲۸	..... (ب) انواع حالات من
۲۲۸	..... (پ) من والدینی
۲۳۰	..... (ت) من بزرگسالی
۲۳۰	..... (ث) من کودکی
۲۳۳	..... (ج) شخصیت سالم
۲۳۴	..... (چ) وضعیت بودن
۲۳۶	..... (ح) مرادفات بین فردی
۲۳۹	..... (خ) نیاز به «مطرح شدن» و شناسایی
۲۴۰	..... (د) برنامه زندگی ما، ران (در ارتباط با کار)
۲۴۱	..... ارتباط رفتار سازمان با چهار متغیر (عملکرد رضایت شغلی، جابجایی، غیبت)
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.	..... منابع

پیشگفتار

برخی از سازمان‌ها از یک فضای سنتی به یک جامعه پویای صنعتی متحول شده‌اند؛ ارتقای سطح آموزش‌ها و زندگی از حد انتظار بالاتر رفته است. بعلاوه، پیشرفت علمی و فنی در این جوامع ذهن آدمی را دچار حیرت و شگفتی می‌سازد. اصول و مبانی روابط انسانی در رفتار سازمانی محتوای اصلی اثر حاضر است. از آغاز این قرن تاکنون، جوامع بشری دستخوش تحولات تکان‌دهنده و هیجان‌آوری بوده‌اند، بطوریکه مفاهیم نسبتاً نوینی در رفتار سازمانی ارائه نموده است که در مجموع به ایجاد بینش لازم در مدیران سازمانها نسبت به تفهیم روابط انسانی مؤثر است.

ترقی و پیشرفت عاری از عیب و نقص نبوده است. در زمانی که انتظار می‌رود از زندگی در یک عصر طلایی، بر نعمت اظهار سرور و شادمانی کنیم خود را دستخوش ستیز و کشمکش می‌یابیم. این دشواریها را فقط به مدد مهارت‌ها، علمی و فنی نمی‌توان حل کرد؛ چه، این کار مستلزم مهارت‌های اجتماعی است. بسیاری از حساسیت‌ها، شکلات‌ها، در حیطه و قلمرو انسانهاست. بزرگترین درماندگی انسان، مسئله ناتوانی در دستیابی به همکاری و تفاهم با دیگران است.

ممکن است بخش مهم مسئله به تازگی بیان «علوم تجربی» (شیمی، فیزیک و فیزیولوژی) و «علوم انسانی» (روانشناسی، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی) مربوط باشد. گروه اول به دلیل تحصیل آن از تئوری و عمل تجربی بوده و ولی علوم اجتماعی خاصی که در وضعیت‌های معمولی اجتماعی و انسانی قابل استفاده و عمل نمی‌باشد و امکان هیچ تماس نزدیک و مستقیمی با حقایق اجتماعی میسر نمی‌شود. بنابراین صرف‌نظر از نوع سازمانی که اداره می‌کند، بران مدیران مؤثر، علاوه بر دانستن جوانب فنی کار، باید چگونگی مهارت‌های انسانی را نیز بیاموزند. قصد ما از این گردن یک چهارچوب نظری است تا خواننده بتواند به مدد آن نتایج حاصله از علوم رفتاری را ضمن کار، در محیط خاص خود اعمال کند.

این کتاب با محوریت پرداختن به روابط انسانی، به طرح رفتار سازمانی و مبانی آن پرداخته است. طی سالیان تدریس درس روابط انسانی و رفتار سازمانی، در دوره‌های تحصیلات تکمیلی، با وقوف بر این کاستی، بر آن شدیم تا در رفع خلاء این درس اقدام شود.

در این کتاب مفاهیم پایه در خصوص رفتار سازمانی بیان شده است. و هدف ایجاد بینش در مدیران سازمانها جهت تفهیم روابط انسانی و ایجاد توان بیشتر در آنها به منظور مطلوب ساختن رفتار سازمانی است. در تدوین این کتاب موارد زیر مبنا قرار گرفته است:

۱- با ذکر تاریخ پیدایش روابط انسانی، اهمیت و ضرورت آن بیان شده، سپس با بیان مفهوم روابط انسانی در رفتار سازمانی، فرق این دو ذکر شده است. از جایی که هر حرکت منطقی، نیاز به رعایت اصول دارد، لذا اصول روابط انسانی، جهت تحکیم آن بیان شده است.

۲- با توجه به اساس هر عمل انسانی که بر انگیزاننده‌ای لازم آن است، از این رو به بیان مفهوم انگیزش و نظریه‌های مهم در این باره پرداخته شده است. جهت ایجاد انگیزش در نیروی انسانی، برای حفظ انگیزش در سازمانها، رهنمودی داده شده است.

۳- نظر به اینکه مکمل مدیریت سازمانها، اعمال رهبری در آنهاست، بنابراین مفهوم رهبری را شرح داده و با ترسیم رهبری‌دانا که از تئوریهای مهم درباره رهبری الهام گرفته‌ایم، ارتباط بین رهبری و انگیزش، طی مطالبی بیان شده است. با آورده‌ایم که بین سبک رهبری سازمان و ایجاد خلاقیت در نیروی انسانی رابطه وجود دارد. الهام بخش این نقطه نظر، تأثیر جو سازمانی در نوع رهبری بوده است. با بیان عوامل تأثیرگذار در جو سازمانی جهت عمال رهبری انگیزش‌زا، رهنمودی ارائه شده است.

۴- با توجه به اهمیت رفتار که در عملکرد نیروی انسانی بارز می‌شود، تحلیلهایی برای بهسازی رفتار سازمانی انجام داده‌ایم. این تحلیلهای، الگوهای مدیریت، تشخیص محیط، ادراک فرد از نقش خود و رضایت شغلی را شامل می‌شود. همه تحلیلهای در راستای تغییر رفتار سازمانی قرار دارد.

۵- نظر به اینکه محیط کار، محل فعالیت نیروی انسانی است، مطلوب بودن محیط کار، موجبات خرسندی نیروی انسانی را فراهم می‌آورد، در نتیجه او را از فشارهای روانی و جسمی دور می‌کند. لذا در این باره، منابع فشارهای روان - تنی را در محیط کار توضیح داده‌ایم. به دنبال آن، پیرامون فشارهای روان - تنی ناشی از کار بحث شده است.

۶- جهت تکمیل بحث‌ها که طی فصول بیان شده است، به توضیح ساختار و رفتار سازمانی و رابطه ساختار سازمان با رفتار سازمانی پرداخته‌ایم. لازم به ذکر است که تغییر زمان و جهان از یکسری و تغییرات فنون از سوی دیگر، بر محیط کاری اثر می‌گذارد، در کتاب حاضر، از مدیریت سازمانها در جریان تغییر، از طریق ایجاد تغییرات مطلوب، در رفتار نیروی انسانی سخن گفته شده است. پیشنهادها سازنده شما خوانندگان محترم، چاپ بعدی کتاب را غنی‌تر خواهد ساخت.